

MOZAIK

VI. évf. 11. (70.) szám

KÖZÉLETI LAP

1998. november

Novemberi hangulat - Táborfalva határában

fotó -st-

a tartalomból

Szemét ügy-e a veszélyeshulladék-égető?

Adventtől vízkeresztig

Mindig az igazat!

Házasság

Két alpolgármester Táborfalván?

A dohányzás hatásáról

Óvodai nevelés játékkal, mesével

Nyírségi ízek

Jó, ha ezt is tudjuk..

A Polgármesteri Hivatal közleményei

1998. október 29-én tartotta meg alakuló ülését az újonnan választott képviselő-testület. A Helyi Választási Bizottság beszámolt a képviselő-testületnek a szavazás lebonyolításáról, eredményéről.

Ezt követően a képviselők és a polgármester ünnepélyes keretek között letették a hivatali esküt.

Ezután került sor a polgármester bérének megállapításáról, melyet a képviselő-testület a miniszteri fizetés 66 %-ában állapított meg.

A képviselők tiszteletdíjának megállapítása volt a következő napirendi pont. Igen heves vita után végül is a képviselők részére tiszteletdíjat - a szükséges számú igen szavazat hiánya miatt - nem határozott meg a testület.

1998. november 9-én ismét ülést tartott a képviselő-testület. Ezen ülésen kerültek megválasztásra a képviselő-testület bizottságai, melyek az alábbiak:

Pénzügyi Bizottság:

elnöke: dr Szabó Imre
tagjai: Szalayné Zátrok Éva
Gyovai Zoltán
Kisjuhász Istvánné
Kékesi Attila

Ügyrendi Bizottság:

elnöke: Harmincz Mihály
tagjai: Horváth Béla
Tóth Bertalan
Molnár Lászlóné
Torma Imre

Területfejlesztési- és Környezetvédelmi Bizottság:

elnöke: Máté József
tagjai: Horváth Béla
Nagy Pál
Urbánné Revák Anikó
Vörös József

Szociális Bizottság:

elnöke: Szagri László
tagjai: Szabó Mária
Nagy Pál
Simon Józsefné
Pásztai Károlyné

A képviselő-testület titkos szavazással dr Paskó József képviselőt megválasztotta alpolgármesternek, aki feladatát társadalmi megbízatásban látja el.

Ezt követően képviselői felvetések következtek:

- Kossuth Lajos út - Kőrösi út sarkon vízvezetés szükségessége.
- Közvilágítási lámpák DÁV-val történő ellenőriztetése.
- Községi gyermekjóléti szolgálat felállítása.

Faragóné Kundra Erika
jegyző

EZ + AZ ISKOLÁBÓL

1998. november 30-án 17.00-kor Szülői Munkaközösségi ülés lesz az iskolában. Témája: a karácsonyi ünnepség.

Az iskolai **karácsonyi ünnepséget** 1998. december 18-án 13.00-kor tartjuk a Jókai Mór Művelődési Házban. Mindenkit sok szeretettel várunk!

A **tanulmányi verseny** első házi fordulóját tartottuk meg az iskolában, melyre sok érdeklődő tanuló jelentkezett.

A **környezetvédelmi (zöld) szakkör** az Önkormányzat jóvoltából meglátogatta a kecskeméti veszélyeshulladék-égetőt. Köszönjük a lehetőséget.

Igazgatóság

Táborfalva Község Beruházó
Vízközmű Társulat

FELHÍVÁS

Ezúton értesítjük a lakosságot és felhívjuk szíves figyelmét, hogy az 1998. évi érdekeltségi hozzájárulás befizetési határideje október 31-én lejárt. A hozzájárulás összege évi 3.000 Ft, vagy egyösszegben 25.000 Ft. Aki a befizetési kötelezettségének még nem tett eleget, kérjük mielőbb pótolja, mert a Társulat köztartozásként átadja a hátralékosokat az Önkormányzatnak december 15-ével.

Táborfalva, 1998. november 26.

Gyovai Zoltán
a Társulat elnöke

Mindig az igazat

1996. koratavaszán egy delegáció keresztet fel, melynek egy tagja Gajdácsi Károly volt, a Táborfalván székelő Ferroplast kft elnöke. Bemutatva a delegáció tagjait elmondta, hogy végül is miért jöttek. Táborfalván veszélyeshulladék-égetőt javasolnak építeni. Magam és kollégáim is meglepődünk, mit fognak szólni az emberek, ha előállunk az ötlettel. A sajtó, a tv nem egyszer foglalkozott olyan eseményekkel, amikor a lakosság tiltakozott, hogy nem kívánnak szemétkerakót, füstöt okozó gyárat és semmi olyat, ami veszélyt jelenthet az emberre, annak környezetére.

A beszélgetésekből, a bizonyításokból, a személyes meggyőződésekkel arra a következtetésre jutottunk, hogy a veszély, amitől mindenki fél, nincs mitől tartani.

Az emberben benne él a veszélyhelyzet iránti félelem, tudatosan és ösztönösen is próbálunk védekezni és szembenézni a vélt káros következményekkel szemben. Tudatosság abban rejlik, hogy az ember az ismeretekre támaszkodva a tudomány mindenkorai fejlettségfokán kívánja megteremteni a maga jólétét. Fejleszti ki azokat az eszközöket és termeli meg azok tömeges előállítását, hogy azok birtokában szükségleteit kielégítse.

Ezernyi számban és sokmillió tonna halmazatokban termelődnek az olyan eszközök, csomagolóanyagok, melyek csak egyszer használatosak, vagy rövid időn belül szükségtelenné válva hulladékká lesznek. Lehet-e abban az esetben tudatosan elvárni, hogy tudatosan létrehozott és már az ember érdekét nem szolgáló eszközök, anyagok szeméthalmai lepjék be földünket.

Szabad-e az embernek tudatosan önpusztítónak válni csak azért, hogy a ma pillanatában még hasznosnak tűnő, de holnap pusztító szemétdombról a betegségek járványát okozó cukor az ember és a jövő nemzedékek pusztulása felett. Ösztönösen lehet félni és rémeket kergetni, félelmet kelteni. Ösztönösen lehet az embereket manipulálni és félrevezetni, és netán óvja

isten, a pusztulás felé sodorni.

Az embernek azonban azért adatott meg az a minden élőlénytől megkülönböztettség, hogy gondolkodni tud, alkotásra képes, hogy tud alkalmazkodni a változásokhoz. Képes arra, hogy önmagáról gondoskodni tudjon, képes arra, hogy szűkebb körben, egy széles társadalmi értelemben is mérlegeljen és befolyásolja az emberi lét folyamatát. Képes az ember arra, hogy amit elrontott helyzetet hozza, képes arra, hogy környezetét, melyet veszélybe sodort, megmentse a pusztulástól, képesnek kell lenni az embernek arra, hogy a jövőt ne áldozza fel a ma oltárán. Ezért kell, hogy ma és holnap, mi az emberi fennmaradás egyetlen járható biztosítékát megteremteni, hogy megsemmisítsük a természetpusztító, általunk előidézett szeméthalmokat.

Lehet-e ma úgy gondolkodni társadalmi méretekben, hogy ne én legyek a vélt áldozat, lehet-e úgy gondolkodni, mindenütt máshol legyen, de ne itt. Lehet-e úgy gondolkodni, hogy mindenki mást érhet bármi, csak én maradjak meg.

Tisztelt polgártársaim. Amikor Önök elé állunk azzal a tervvel, hogy Táborfalva térségében is, mint az ország sok-sok városában és településén tegyük lehetővé a veszélyeshulladék megsemmisítését, azzal a céllal tettük, hogy mi is, mint egy mozaik sok-sok azonos célú feladatokat ellátó rendszerek részévé válva védjük önmagunkat, gyermekeinket a pusztító ártalmak ellen.

És sokak hiszik azt, hogy cselekedetünkkel az emberek javát akarjuk a szebb és biztonságosabb jövő érdekében.

Köszönöm az érdeklődőknek azt a fáradságot, hogy Kecskeméten megtekintettek egy veszélyeshulladék-égetőt, és meggyőződhetek arról, hogy az semmi ártalmat nem okoz az embereknél, hanem az embereket az ártalomtól menti meg.

Kint a réteken, az erdők alján, árkokban és bokrok tövében a hulladék a szeméthalmak szörnyű látványa

fogadja az embert. Olajos és festékes dobozok, növényvédőszeres, mérgek csomagolóeszközei, műanyag fakonok és sok-sok káros hulladék ontja bűzét, fertőzi a talajt, pusztítja ki a növényt, pusztítja az élővilágot. Nagy területekre szórjuk a gyomirtószereseket, szórjuk növényeinkre a káros mérgeket és nem akarjuk észrevenni azt, hogy emberek többsége beteg. Nem veszi észre azt, hogy leszakított gyümölcs, a zöltség, az állatokkal etetett takarmány mérgezett és mi emberek ezt fogyasztjuk nap, mint nap.

Mérgezten, mérgekkel gyógyítjuk magunkat. Kevés azon háztartásom száma, ahol egy rejtett fiókban ne halmozódott volna fel a gyógyszer, nincs falusi ház, ahol a raktár zugában nem tárolnának különböző mérgeket. Ezek az emberek számára alig jelentenek riadalmat. Miért van mégis az, hogy az ember érdekében, az ember egészségének megvédésének érdekében teendő intézkedések ellen lázadnak fel egyesek. Tudományosan ki van mutatva, hogy a tervezett veszélyeshulladék-égető kevesebb ártalmat idéz elő, mint egy Trabant gépkocsi, mely a faluban végig robot.

Ma az emberiségre a legnagyobb veszélyt a környezet pusztulása jelent. Éppen ezért az emberiség a pusztulás félelmétől vezérelve mindenek elé helyezte a környezet védelmét. Az égető is egy töredék részét fogja jelenteni az ember fennmaradásának.

Laczkó János
polgármester

Az orvosnál vár két páciens a rendelőben.
Közben beszélgetnek:

- A nagybátyám is úgy köhögött, mint maga! Bele is halt szegény...
- Igen, ő a szomszédasszony ágy alatt köhögte el magát...

Család az állatkertben a vízilovat nézegeti.
A férfi odafordul az anyósához:

- Látja, mama, mekkora szája van? Aztán, mégse szól egy szót se...

- Mi az, nagy, szürke, és északra mutat?
- ???
- Egy mágneses elefánt...

Szemét ügy-e a veszélyeshulladék-égető ? -ból

avagy: tévedés azt hinni, hogy Táborfalva lakosainak személtelhelyezési gondjait hivatott megoldani a veszélyeshulladék-égetőmű.

November 18-án délelőtt részt vettem a kecskeméti kistérségi veszélyeshulladék-égetőműbeni látogatáson.

Az égetőmű a város délkeleti részén, a várostól kb. 1 km távolságra, félhektáryi területen helyezkedik el. Kizárólag kórházi veszélyeshulladék megsemmisítését végzi - géz, vatta, injekciós tű, gyógyszeres doboz, infúziós cső, stb - műtéti jellegű szerves hulladékot nem semmisít meg.

A kórházból a hulladék műanyag zsákokba csomagolva érkezik szállítólevéllel.

Nem untatásként írom: környezetvédelmi előírások köteleznek minden üzemet, vállalkozót, kft-t, bt-t, stb., ahol veszélyes, egészségre, környezetre káros hulladék keletkezik, azon anyagok részére ideiglenes tárolót létesítsen veszélyességi osztálynak megfelelően külön-külön. Ezen anyagokról pontos nyilvántartást kell vezetni. Évenkénti jelentési kötelezettséget ír elő a környezetvédelmi főfelügyelőség felé, amelyben jelenteni kell a hulladék mennyiségét. Mennyiségcsökkenés okaként csak szállítólevelet fogadnak el. Veszélyeshulladék elszállítását csak engedéllyel és speciális szállítóeszközzel rendelkező személy végezhet. Veszélyeshulladék pl: üveg, pala, kátrány, papír, műanyag, olajszármazék, tápos zsák, gyomirtószeres flakon, permetszeres flakonok, fólia, stb.

A veszélyeshulladék beszállítás után mérlegelés következik, majd kazánba kerül a veszélyeshulladék, ahol először paraszaltatják (nem lánggal égetik) a keletkező salakot, hamut felhevítik 1200 C-ig, majd visszahűtik, a füst szűrőbetéteken halad keresztül, melyben van nehézfém-szűrő-betét is (ára 40 millió Ft körül van). A folyamatot elektronika vezérli és méri. A különböző folyamatok kémiai összetevőit és az adatok egy részét rögzíti.

A 80 C-fokra visszahűtött füst, amely a megengedett egészségügyi határérték alatt tartalmaz csak szennyező anyagot, a kéményen keresztül a szabadba távozik.

Melléktermékként salak keletkezik, mely erősen szennyezett veszélyeshulladék. Az elégett anyag 15%-a marad meg salakként.

Az égetőmű vezetőjének tájékoztatása alapján naponta (24 óra alatt) 1 tonna hulladékot égetnek el kazánonként, ebből 150 kg veszélyes anyagot tartalmazó salak keletkezik. Az égetőműben két kazán van, napi 300 kg szennyezett salakot termel. A salakot

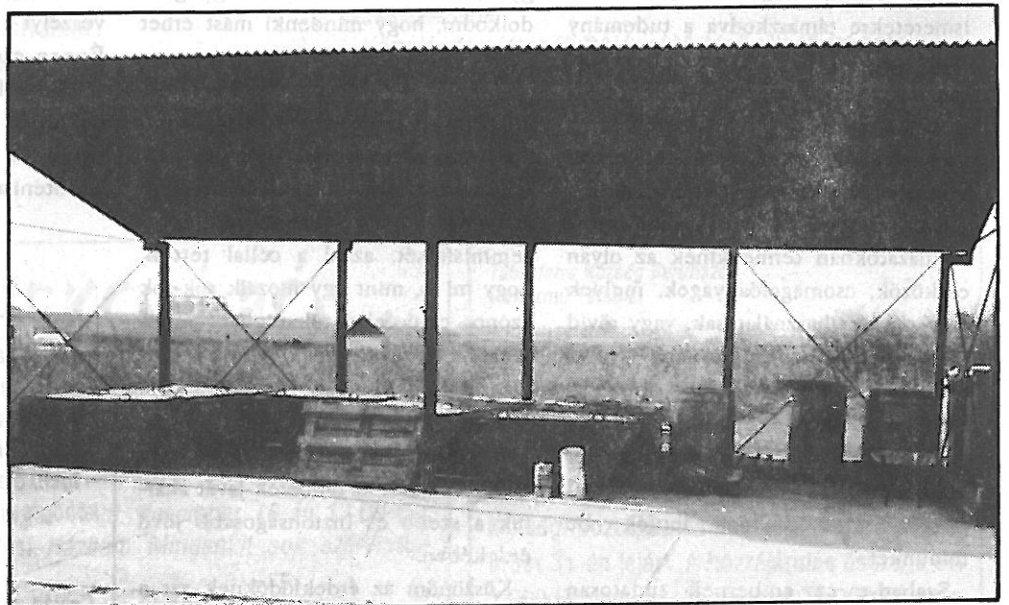
a kazánból és a kormot a kémény gyűjtőkukájából átöntik konténerekbe. Ezen konténereket felülről fedett, nyílt tárolókba helyezik el és tárolják, amíg el nem szállítják újabb, ideiglenes tárolóba, ahol egy évig tárolhatják.

Ez a tároló az égetőmű tőszomszédságában helyezkedik el, és a REDINVEST kft üzemelteti, amely Táborfalván készül veszélyeshulladék-égetőművet építeni.

A kéményen távozó füst mérgezőanyag-tartalmának mértékét évente négy alkalommal kötelező elvégeztetni, melyet az üzemeltető rendel meg. A vizsgálat díja alkalmanként 200.000 Ft. Ha az önkormányzat ellenőriztetni akarja, hogy az egészségügyi határérték alatt van-e a füst károsanyag-tartalma, 200.000 Ft-ért meg is teheti.

Ne vegye tőlem senki bizalmatlanságnak, de a gépkocsi-tulajdonosoknak jusson eszükbe, és másoknak is elmondanám: ha a kocsit környezetvédelmi vizsgára, "kémény" ellenőrzésre viszem, előtte megnezem, ott füstöl-e ahol kell, levegőszűrőt, olajat, gyertyákat cserélek, üzemanyag-fogyasztást, gyújtást állítok. Egyszerűen felkészítem az ellenőrzésre, hogy a vizsgán megfelelő eredményeket produkáljon a "kéményem".

A közbeni időszakban nem mindig figyelem, mennyire füstöl a kémény, vagy netán gazdasági okok

Az elégett veszélyeshulladék után visszamaradó fokozottan veszélyes salak tárolása szabadon, féltető alatt...

miatt nem fordítok rá elég gondot.

A bemutatott égetőmű két kazánjának kiszolgálását 12 órás műszakban 3 - 3 fő végzi: egy művezető, két fő segédmunkás, bérezésük - tájékoztatásuk alapján - nettó 48, ill. 30 - 30 ezer Ft körül van.

Az üzemvezető tájékoztatása alapján kg-onként bruttó 76 Ft-ot kap az üzemeltető a veszélyeshulladék

(folytatás az ötödik oldalon)

(folytatás a negyedik oldalról)

égetéséért, vagyis 76.000 Ft kazánonként.

Éves viszonylatban, az ünnepek és a kötelező karbantartásokat leszámítva optimális, vagyis legkedvezőbb esetben 300 nap üzem esetén 45.6 millió Ft bruttó árbevétel jelent, melynek iparüzési adója 8 ezrelék, vagyis bruttó 364.800 Ft. Ez illetné meg az önkormányzatot évente, kazánonként.

Az üzem vezetője úgy tájékoztatott, hogy a rendkívül sok műszaki hiba miatt a veszélyeshulladék-égetőmű 50 %-os teljesítményt ér csak el. Arról nem sikerült információt szerezni, milyen jellegűek voltak ezek a műszaki hibák.

Kecskemét városának a kórházak veszélyeshulladékának megsemmisítését minden lehetséges és törvényes eszközzel meg kellett oldani, ezért nem vehette mereven figyelembe, hogy a nyereség arányba van-e a környezetkárosítás kockázatával.

Nézzük a mérleg két oldalát:

Táborfalván megépítendő veszélyeshulladék-égetőműben kőolajszármazékok - olajos rongy, olajos fűrészpor, fáradt olaj - nyomdaipari ólommal szennyezett hulladék, műanyag festékdoboz, műanyag dobozok, flakonok megsemmisítésére kerülne sor.

Az égetőmű és szennyvízpárológató részére az önkormányzat 4 hektárnyi területet vásárolt meg - minden ellenkező híresztelés ellenére az eredeti tulajdonosoktól (nyilvántartásban utána nézve hrsz. 0121/13, 14, 15, 16, 17.) kb. 1 millió forintért. Az önkormányzat együttműködési megállapodást írt alá a vállalkozóval környezettanulmány elvégzésére (hírforrás: MOZAIK júliusi szám 2. old.). A vállalkozó állítása szerint 4-5 millióba került eddig (vállalkozótól hallott információ).

A várható adóbevétel 30 - 35 millió Ft (hírforrás: Polgármesteri Hivatal - képviselő-testületi tagok).

A mérleg másik oldala:

Az 50-es út forgalma 1990-hez viszonyítva meg-tízszereződött, emiatt egy-egy párásabb napon a kipufogógázok miatt a levegőszennyeződés túllépi a megengedett egészségügyi határt, amivel szemben a közelében lakó 100-150 család tehetetlen (becsült adat).

Az 50-es út tábori oldalán olyankor ha "véletlenül" meggyulladt a szemételep, úgy késő délután, a természeti törvényszerűséggel ellentétben - vagyis a tájra jellemző É-Ny-ről fújó (uralkodó) széljárásra - a füstfelhő betakarja a tábori lakótelepet és környékét.

A saját számításaim szerint 32 millió Ft adó-

bevételhez 4 milliárd bruttó bevételre van szükség. 4 milliárd bruttó bevételhez 52.630 tonna veszélyeshulladékot kell elégetni. 52.632 tonna veszélyeshulladék ideszállításához 10.526 öntonás gépjárműre van szükség, azaz napi 29 teherautó. Az elégetéshez folyamatos üzemmel 144 kazánt kellene építeni. A keletkező salak 7895 tonna, vagyis napi 5 autó. A kedves Olvasó azt gondolja, hogy ez...LEHETETLEN.

Nem én mondtam...

A kivágott mezővédő erdősávok és erdők, a ritkás fedőnövényzet miatt nagy a homokszemfelhordás a levegőben, gondolom, a lakásban törölgetés kapcsán a hölgyek ezt érzékelik. A porszemre nincs ráírva, hogy a lőtér, a veszélyeshulladék-égetőmű, az út, a kamionparkoló vagy a levegő szennyezte be.

A falu lakosságára jellemző, hogy hamarabb olvassa el otthon a Táborfalvi MOZAIK híradásait, minthogy elmenjen a falugyűlésre (többéves megfigyelés), inkább beszéli meg a történeteket a munkahelyén vagy más intézményben. Végigolvastam újra a 98-adik évben megjelent MOZAIK újságokat, míg a szennyvízrendszerről ötoldalas precíz műszaki ismertetőt olvashattam, a maga nemében sokkal veszélyesebb, lényegesen több problémát okozó veszélyeshulladék-égetőmű műszaki szempontból semmit. Kb. 2-3 oldal foglalkozik a témával, pro és kontra apróbb cikkekben. Ebből 3/4 oldalon Heli úr kapja le a tíz körméről a kedves Olvasót (májusi szám 10. oldal).

Nem tartom magam "önjelölt zseninek", de tagadhatatlan nem értek egyet a veszélyeshulladék-égető Táborfalván történő megépítésével.

Ha a környezetben lévő szennyezést csökkenteni nem tudjuk, akkor legalább ne növeljük azt.

A község közel 700 millió költségtetésében nem játszhat jelentős tételt egy 300 ezer vagy akár 1 millió forintos bevétel, főként, ha az emberek légúti megbetegedésének növekedése, egyéb más betegségek, tulajdonok értékcsökkenése, más beruházások elriasztása az ár.

A téma kapcsán kialakult nézeteltérések és sértegetések, gyanúsítgatások meg végképp nem illenek felelős gondolkodású felnőttekhez.

Csak a dolgozó ember követhet el hibákat, de a hibákat korrigálni is lehet, becsületesen, presztizsvesztés nélkül.

A veszélyeshulladék-égetőmű megépítése ellen tiltakozó listát én is aláírom. Hogy hogyan tovább? Azt döntse el a kedves Olvasó, és utána a község vezetése.

Tisztelettel:

Bagyinszki István

Akarjuk ? Nem akarjuk ! Veszélyeshulladék-égetőről

-ból

Megkezdttük a tiltakozó aláírás gyűjtését a veszélyeshulladék-égetőmű megépítése ellen.

A Kecskeméten megtekintett kórházi hulladékégető teljesen más, mint amit nálunk akarnak felépíteni. A beruházó tájékoztatott bennünket arról, hogy a község területén összegyűjtött háztartási és egyéb anyagokat ebben a veszélyeshulladék-égetőműben nem lehet elégetni.

A háztartási szemetet Dabas és Kakucs között felépítendő kommunális szemétegetőműhöz kell majd beszállítatnunk.

Kérem, a gyűjtőívet szíveskedjenek elolvasni. Tájékozódás után - ha úgy gondolják - írják alá. Köszönöm.

Sponga József

Két alpolgármester Táborfalván ?

- *Tényleg igaz a fenti hír ? És hogyan érzed magad közöttünk alpolgármesterként ?*

- A kérdésed első felére válaszolva : a hír igaz, csak kicsit másképpen. Valóban alpolgármester vagyok, természetesen nem itt Táborfalván, hanem lakóhelyemen, Újhartyánon. Táborfalva alpolgármestere dr. Paskó József, akinek külön is gratulálok ehhez a kinevezéshez és jó munkát is kívánok hozzá. A kérdésed második felére bonyolultabb választ kellene adnom és egy külön cikket is megérne, de érd be annyival, hogy a sok munkahelyi és magánjellegű problémám mellett még mindig jól érzem magam és remélem egy hónap múlva is ezt válaszolom majd.

- *Mondj néhány szót magadról !*

- A nevem Heli András, ami bizonyára a többség számára ismerősen cseng. Budapesten születtem 30 évvel ezelőtt. Újhartyánon élek a családommal egy saját tervezésű és építésű kertes családi házban. 1991 óta nő vagyok, feleségem Mariann velem egy idős, az Intertoll Rt-nél dolgozott, most jelenleg otthon van és november 19-én született Barnabás kisfiunkból próbál embert faragni. Nagyobbik gyermekünk Flóra, 6 hét éves, első osztályos az Újhartyáni Általános Iskolában. Jómagam 1989-ben végeztem az YBL Miklós Építőipari Műszaki Főiskola mélyépítési szakán. Az iskolám befejeztével letöltöttem sorkatonai időmet és a kivitelezésben kezdtem dolgozni egyszerű ügyintézőként, majd lassacskán eljutottam egy év alatt a hernádi Március 15 MTSZ Építőipari Ágazatának helyettes vezetői beosztásába. Itt kell megemlítenem, hogy nagyon sokat köszönhetek édesapámnak aki szakmai tapasztalatait igyekezett átadni nekem, így lettem a kivitelezésben és beruházások szervezésében olyan jártas, amilyen. Hernádról néhány év után kerültem Táborfalvára az Önkormányzathoz, ahol jelenleg is műszaki ügyintéző vagyok. Büszke vagyok arra, hogy kitartottam szakmám mellett, mert a rendszerváltás nem kedvezett az építkezésekkel foglalkozó szakembereknek. Jelenleg a munkám mellett saját tervező irodánkat vezetem, ami családunk tulajdona. A bemutatkozásomhoz elmondhatom még, hogy tagja vagyok a Magyar Mérnöki Kamarának, rendezkezem mélyépítés tervezői, szakértői besorolással, illetve megszereztem mélyépítési szakterületre a Mérnök Műszaki Ellenőri besorolást. Önmagamról még annyit, hogy két komoly hobbim is van, csak időm nincs elegendő hozzájuk, sajnos. Ezért nem is beszélek róluk szívesen.

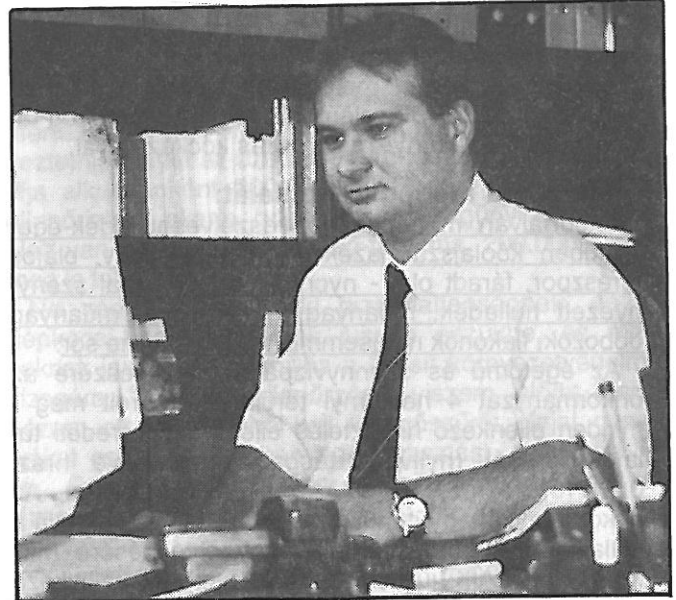
- *A MOZAIK olvasóit érdekelné, hogyan is került Táborfalvára ?*

- A válasz hihetetlenül egyszerű, sokan mégis furcsának tartják majd. 1991 -ben épült a községi sportcsarnok, és az alapozási, valamint a nagy fesztávolságú acél tartószerkezeti munkák végzéséhez keresett Máté József önmaga helyett műszaki ellenőrt a önkormányzat részére. A munkát elvállaltam, elvégeztem, sajnos a többi építési szakipari munkákra már nem engem bíztak meg, de ez már egy másik történet. Későbbiekben, 1992-ben pedig műszaki ügyintézőt kerestek a Polgármesteri Hivatalba. Itt is el kell mondanom, hogy Máté József volt aki ezt elsőnek felvetette nekem. Először csak mellékállásban, később az állásomra kifizet pályázat elnyerésével főállású lettem. A munkaviszonyom hivatalos kezdete 1993. április 1-je. Ítéld meg te magad, bolond voltam-e. A válasz ennyire egyszerű volt, Táborfalvát korábbról csak mint focista és hétvégéken csavargó fiatal ismertem, szinte csak átutazóként. Azóta pedig...

- *Milyen célokat tűztél ki a munkáddal kapcsolatban és azokat hogyan sikerült megvalósítani az elmúlt 6-7 évben ?*

- Az első célkitűzésem az volt, hogy legyen működő műszak a községben, mert amit a közös tanács idejéből örököltünk, arról jobb nem beszélni. Sikerült az ingatlan-nyilvántartásunkat megyei szinten az elsők közé emelni, hagyományos és digitális térképállományunk országosan is egyedülálló. Az országban Táborfalva volt az első község, akinek Általános Rendezési Terve digitális térképállomány segítségével számítógépes tervező-programmal készült. A Közép-Magyarországi Főépítési Hivatal is elismerte ebbéli úttörő munkánkat. Sikerült a Hivatal számítógép-állományát olyan szintre fejleszteni amit te is ismeresz. Nagyon örülök annak, hogy a községben nagy arányú infrastrukturális fejlődés volt és jelenleg is folyik, aminek

megvalósításában én is részese lehettem. Nagyon sok egyebet fel kellene még sorolni, de a szívemnek legkedvesebbet, a községháza tervezését és építését muszáj kiemelni. A korábbi épület méltatlan volt Táborfalvához, természetesen ahhoz a faluhoz, amely 1998 -ra lett. Sok látogató, kolléga, üzletfél és egyszerű ügyfél is lenézéssel beszélt, foglalkozott a településsel. Hiába akartuk bizonyítani, hogy ez nem a község valóságos helyzetét mutatja, alaphelyzetben vesztesként magyarázkodtunk. Képzeld azt el, mikor egy külföldinek magyarázod teljes lendülettel, érdemes a településbe invesztálni, pénzt befektetni, mert a településnek van jövője, s amikor visszajön a wc-ről, már fölösleges volt minden korábbi szó, mert a mosdó már bizonyította, hol is tartottunk. Nagyon sok célom

van még, talán kisebb lendülettel kellene haladnom. A legközelebbi a szennyvíz-beruházás sikeres befejezése, a kultúrház felújítása, főtér és park végleges kialakítása, utcák, terek burkolása, szépítése, iskola, óvoda, közvilágítás korszerűsítése..... beszélni is elég róla. A legnagyobb álmom a laktanya környezetében egy ipari, szolgáltató terület kialakítása, ami biztosítaná a település jövőjét. Nagyon sok célom, álmom van, remélem, amíg köztetek vagyok, minél több megvalósításánál rész tudok venni.

- *Munkád során voltak-e tévedéseid ? Ha igen, sikerült-e ezeket helyrehozni ?*

- Erre a kérdésre adandó válaszhoz egy teljes MOZAIK kellene. Rengeteget dolgozom, ezáltal biztosan hibázom is. Nem hiszem magamról, hogy tökéletes vagyok. Igyekszem az elrontott dolgaimat a lehető legkisebb kár mellett helyrehozni. A munkám azon része, amikor emberekkel foglalkozom, sokkal több hibát von maga után, mint amikor tisztán műszaki problémákkal találkozom. Az emberi lélek, gondolkodásmód hihetetlen sokrétű és számomra néha kiszámíthatatlan, érthetetlen. Egy vérbeli mérnök számára a legrosszabb, amikor nem tud pontosan számolni, tervezni, ekkor aztán elkeseredek és biztosan tévedek is.

- *Érték-e munkádat negatív kritikák akár a képviselő-testület részéről, akár magánemberektől ?*

- Ha ilyen kérdéseket teszel fel, holnapra sem végzünk az interjúval. Természetesen sok negatív kritika jelenik meg munkámmal kapcsolatban. A munkám során egyébként is többnyire akkor keresnek meg, ha valamilyen probléma van. Ezek megoldása nem minden esetben népszerű feladat. A megalapozott szakmai kritikát egyébként jól tűröm, azt hiszem korrekt szakmai vitában még senki sem hallott kiabálni, szitkozódni. Sajnos, amikor érzem, hogy inkább személyeskedő jelleggel hoznak fel valamit, bármit, akkor többnyire elvesztem a megfontoltságomat és átveszem a kritizáló stílusát, amit később megbánok, mert utólag mindig rájövök, nem is ért annyit az egész. Aki ismer egyébként is tudja, hogy a vitákra mindig felkészülök alaposan, igyekszem kétszer annyi információval

Óvodai nevelés játékkal, mesével

Gyakran eszembe jut, milyen kevesen ismerik "belülről" az óvodában zajló világot, a gyermekek játékkal, mesével, énekléssel, barkácsolással és egyéb érdekes tevékenységgel átszótt mindennapjait.

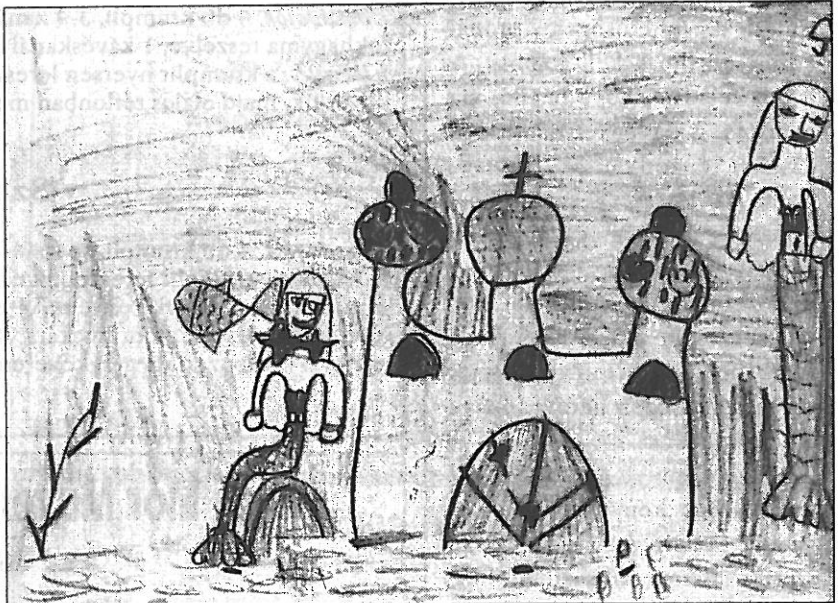
Ritkán van alkalmunk rá, hogy beavathassuk a szülőket az óvodai nevelés elképzeléseibe, a választott és alkalmazott módszerek hasznosságába, pedig az óvoda arra vállalkozott, hogy a szülőkkel együtt nevelje, kibontakoztassa, fejlessze a rábízott gyermekeket. Szülői értekezleteken, napi beszélgetések során alig van mód rá, hogy teljes, átfogó képet kapjanak erről a fontos kérdésről. Különösen most van nagy szükség az együttműködésre, hiszen az óvodában is bizonyos "korszakváltás" zajlik, és mi magunk is éppen csak próbálgatjuk új lehetőségeinket.

Az utóbbi években rengeteget változott az óvodai élet. Még a közelmúltban is leginkább a kötött és kötetlen foglalkozások előre tervezett rendje szerint dolgoztunk, melyben még a játékot is a felnőtt által megtervezve kellett kezdeményezni. A foglalkozásokon a gyerekek testi és szellemi fejlesztése volt a cél, vagyis megfelelő önuralommal rendelkező, fegyelmezett, egyszerre működő és egyformán viselkedő nagycsoport.

"De vajon az a gyerek fejlettebb, akiben nagyobb az önuralom, vagy az, aki szabadon, bátran képes kifejezni önmagát? Fejlettebb-e az, aki pontosan reprodukálja az óvónői mintát, mintha egyéni módon újat alkot?" Ezt a kérdést Zilahi Józsefné tette fel "Óvodai nevelés játékkal, mesével" c. munkájában, mely számomra irányít mutatót és meggyőzőt arról, hogy jó úton járok, amikor a játékot és mesét választottam csoportom neveléséhez. Szerencsére ma már lehetőség van rá, hogy saját egyéniségünkhöz illő módszerekkel dolgozzunk. Ami pedig a gyermekek számára a legnagyobb érték, végre méltó helyére került az óvodában a játék is - mint a gyermekek nevelésének egyik legfontosabb eszköze. Zilahiné szerint "a játékkal, mesével nevelés a gyerek veleszületett kíváncsiságára épít - és mivel mindkettőből hiányzik a közvetlen oktatászándék, kiindulópontja mindig az érzelem, a gyermeki képzelőerő. A játék mindig belső késztetésből fakad. Parancsra, vezényszóra nem lehet játszani. A játékban sohasem a teljesítmény, hanem a folyamat a fontos.

Kisgyermekkorban a játék és a tanulás nem különíthető el egymástól. A gyermek úgy tanul, ahogy játszik. De mivel ez nem szándékos és nem tudatos - észrevétlen marad. Az ismeret, amit a gyerek felvesz és reprodukál, nem kész dolog, hanem folyamat eredménye, önmagának és a külső környezetnek a fokozatos megértése.

Az óvodai nevelés másik páratlan eszköze a mese. Miért a mese? Mert ez az a beszédmód, amire egy hétvégen aluli gyermek tartósan figyelni tud. Úgy, mint a játék, a mese is hangulatával, folyamatosságával, képi erejével tartja fogva a képzelőerőt. Általa áthidalhatóvá válnak a gyermeki vágyak és a valóság. A mese beszédnevelő, és énerősítő, és személyiséget

Lőrinczi Zsófia (nagycsoportos) rajza

összerendező hatása felbecsülhetetlen.

A mese az óvodai élet zajos, nyüzsgő közegében a csend szigete.

A felnőttek hajlamosak rá, hogy alábecsüljék a gyerek játékát, főként nagycsoportban féltik tőle: "eljátssza az időt, mi lesz vele az iskolában?", stb. De kell-e félnünk, hogy a játék nem készít elő az életre, az iskolára? Hogy gyermekünk nem lesz iskolaérett.

Az iskolára való felkészítés, az iskolaérettség mindig fontos szerepet kapott az óvodai nevelésben. De mikor állíthatjuk nyugodt szívvel, hogy mindent megtettünk csoportunk iskolára való felkészítése érdekében? Hiszen az óvodai életforma jelentősen különbözik az iskolaitól! Vajon igazuk van-e azoknak, akik azt várják az óvodától, hogy megrövidítve ezt a játékban, mesében, felfedezésekben gazdag, gondtalan időszakot "mini órákkal", kötöttségekkel teli kisiskolát szervezzünk számukra? Ettől válik teherbíróbbá a gyermek? Bizonyított tény, hogy az óvodában "iskola - előkészítő feladatokkal" eluntatott gyerek tanulási kedve 9 - 11 éves korban omlik össze. Az eleget játszó pedig ekkor "fut fel".

Nagy László szerint az egész emberi élet szempontjából minden életkornak megvan a maga fontos,

(folytatás a nyolcadik oldalon)

(folytatás a hetedik oldalról)

egyedülálló, teljes szerepe, feladata. Szigorúan tilos és kártékony bármelyikét is feláldozni a következő érdekében!

A gyermek teherbírása jobb, ha teljes és igazi gyermekkor volt. Engedjük nyugodtan és természetesen megérni a kisgyermek testi és lelki tulajdonságait, hiszen adottságainak, képességeinek kifejlődéséhez sok időt, ismétlési lehetőséget, próbálkozási alkalmat kell kapnia. Az óvoda feladata, hogy önálló, magabiztos, kiegyensúlyozott óvodásokat engedjen az iskolába. Ezek az egészségesen fejlődő gyerekek ott is megállják a helyüket. Az iskolai munkára nevelés, tanítás az első iskolai évek feladata, nem az óvodáé." Annál is inkább, mert a tanuláshoz szükséges képességek hétéves kor után alakulnak ki.

Röviden ennyit szerettem volna Zilahiné könyvéből. Én negyedik éve dolgozom e módszer szerint. Bátran állíthatom, hogy az így kialakult légkörben kinyíltak a gyerekek. Boldogan fogadnak be mindent, ami a játékon, a mesén keresztül számukra fontos és lényeges. Felfedezik a világot anélkül, hogy tudnának róla. Imádják a mesét, úgy illeszkedik mindennapjaikba, mint az evés vagy az alvás. Nem csak hallgatják, játsszák is. Általa kipróbálhatják önmagukat - gátlások, elvárások nélkül. Igénylik, hogy meghallgatásra találjanak, hogy elmondhassák saját történeteiket - akár valóságosak, akár képzeletbeliek. Csodás kaland számukra pl. a lódtó verseny, ahol csupa badarságot lehet mondani, vagy a közösen alkotott mese, vers. És ami a lényeges: közben nagyon jól érzik magukat.

Tóth Andrásné
Irénye óvónéni

Nyírségi ízek

Krumplilángos

Hozzávalók: 10 közepes nagyságú krumpli, két csésze liszt, fél kanál só a főzővízbe.

Elkészítés: a krumplit megfőzzük sós vízben, megtörjük, liszttel összegyúrjuk. Rudakat formálunk belőle, majd azokból szeleteket vágunk. A szeleteket lángos formára nyújtjuk és teflonban sütjük. Esetleg megkenhetjük zsírral; a végén cukorral meghintjük.

Lapcsánka

Hozzávalók: 4 db krumpli, 3-4 kanál liszt, 1 tojás, só, pici bors, két gerezd fokhagyma reszelve, 1 kávéskanál delikát.

Elkészítés: a krumplit nyersen lereszeljük, és a többi hozzávalóval összekeverjük, majd olajos teflonban megsütjük.

Sztrapacska

Hozzávalók: 4 db krumpli, só (ízlés szerint), liszt.

Elkészítés: a krumplit lereszeljük és annyi lisztet teszünk hozzá, hogy szaggatni lehessen. Sóval ízesítem. Vízet forralok, s amikor fő, beleszaggatom a tészta. Miután megfőtt, kockára vágott sült szalonnát szórok rá és a szalonna zsírával (ízlés szerint) megkeverem. Aki szereti, tehet még rá túrót és tejfölt.

Szabó Mária

Jókai Mór Művelődési Ház programjai

december

Kertbarát Klub

december 29-én kirándulás Kiskunfélegyházára

Szeretném megköszönni a Kertbarát Klub tagjainak a segítségét, amit a szüreti bál teremdzsúfálásához nyújtottak gyümölcs- és zöldségajándékozással (Bárány Mihályné, Belusz Pál, Gecser János, Grósz István, Racsó Pálné, Varga József, Zátrok Józsefné, Czirfusz Ferencné).

Nyugdíjas Klub

december 7-én 15.00-kor összejövetel

Nagmé Szikora Olga

Személygépkocsi - oktatás TÁBORFALVÁN!

Az Oktán Kft munkatársa

Horváth Zoltán

"B" kategóriás oktatást vállal - folyamatosan.

Jelentkezni lehet a

(06 29) 382 - 295 ill. (06 30) 97 - 81 - 237-es telefonszámokon.

Személyesen a Pálóczi Horváth István Szakképző Iskolában.

Részletfizetési lehetőség van!

Diákoknak 50 % kedvezmény!

(folytatás a hatodik oldalról)

rendelkezni a problémáról, mint vitapart-
nerem, ha ez még mindig nem volna elég,
akkor biztosan van még egy kártyalap a
kabátujjamban, amiről én is azt vallom, hogy
jobb is ha ott marad.

- *Hogy érzed magad a munkahelyeden? Mit
gondolsz, hogyan fogadták el munkádat a
táborfalviak?*

- Az első válaszom egyszerű, köszönöm
nagyon jól, szeretek itt dolgozni, ezért vagyok
még itt. A második kérdésre inkább te
tudnál válaszolni, illetve a táborfalvi emberek.
Úgy érzem, pozitív a mérleg, a sok rossz
húzásom mellett néha jót is sikerül tennem. A
tréfát félretéve, úgy érzem, befogadtak az
emberek és többségük el is fogadja a
munkámat. Persze mindenkinek nem lehetek
szimpatikus, de őket megnyugtatom én sem
mindig szeretem néhányukat.

- *Mennyiben érzed magad táborfalvinak?*

- Nagyon. Ha kiszámolom mennyi időt töltök
köztetek és ráadásul nem is alvással, akkor
többet tartózkodom Táborfalván, mint la-
kóhelyemen. De időben sem lehet ezt mérni.
Egy műszakis akkor jó, ha tökéletesen ismeri
szakmailag a települését, de ettől még több
kell, együtt kell élni vele, érezni kell a tele-
pülés rezdüléseit, fájalmát, örömét. Sokat
vagyok köztetek és ezt szemrehányásként
meg is kapom Újhartyánban. Szerintük amit
itt végzek inkább szülőfalumban kellene
csinálnom, ott kellene terveznem, fej-
lesztenem és a tapasztalataimat kamatoztatni.
Amit most elmondtam, végül is arról győz
meg, hogy talán nem csinálom rosszul a
munkám, ha mások ezt így látják.

- *A beszélgetés során megismerhettünk mint
műszaki előadót. Ha éppen nem a mun-
káddal kapcsolatos ügyeket intézed, mi az
amivel szívesen foglalkozol?*

- A családommal és két gyermekemmel sze-
retnék többet foglalkozni. Nagyon bánt, hogy
édesanyám súlyos betegsége alatt nem voltam
többet vele és most halála után már sok
mindent nem tudok már neki elmondani,
megköszönni. Amivel szívesen foglalkoznék
továbbra is, a két hobbim. Az egyik a tudo-
mányos-fantasztikus irodalom gyűjtése és ol-
vasása. Sajnos az olvasásra vajmi kevés időm
jut, most inkább gyűjtök, idősebb koromban,
remélem, el is tudom őket majd olvasni. Csak
sci-fi könyvekből saját kis könyvtáram van,
több mint ezer példányos. A másik hobbim,
ami talán nem is nevezhető igazán annak az a
távol-keleti harcművészetek tanulmányozása
és gyakorlása is. Sajnos időm edzésre nagyon
keves jut, pedig az egyik legegészségesebb
mozgás és életvitel lenne számomra. A keleti
filozófia egyébként is közel áll hozzám, sok-
szor segített át nehézségeken, az edzésekről
annyit, hogy 3. Kyu.-t értem el stílusomon
belül. Volt idő amikor edzéseket is vezettem.
Feltett szándékom a folytatás, hiszen a karate
nincs korhoz kötve, a fokozatok hajszolása már
rég elmúlt belőlem, sokkal inkább a kultúra
maga érdekel, amit jobban megérthetek így.
Végezetül egy keleti mondást idéznék neked,
mert tudom a múltkori indián közmondás
egyik frásomban nagyon tetszett neked.
"A szamuráj-kard csodálatos fegyver, amíg a
tokjában pihen, kivonva elmúlik már a
csodálat"

- st -

MEGHÍVÓ

*Sok szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját a
Községi Sportcsarnokba*

TÓTH ROZÁLIA

festőművész

MÚZSÁK LIGETÉN

c. kiállítására.

*1998. december 13-án (vasárnap) 15.00-kor
a kiállítást megnyitja:*

dr LOSONGI MIKLÓS

művészettörténész egyetemi tanár és

BESSENYEI FERENC

kétszeres Kossuth-díjas kiváló művész

Közreműködik: Magi Krisztián,

a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola végzős hallgatója

*A kiállítás megtekinthető: 1998. december 13 - 20-ig naponta
8.00 - 18.00 között.*

Jelképes összegért

gyermeksílecek és bakancsok,
valamint Starker IX. CB adó-vevő és
kompletten felszerelt fürdőszobai mosdó
újszerű állapotban
Kossuth Lajos u. 83. sz. alatt olcsón
eladó.

NT MOTORSPORT

táborfalvi üzemébe keres munkaerőt
hegesztő munkakörbe
(CO ismeretek előny)

Cím: Táborfalva, Bankszőlő u. 4.

Tel.: 29/383 - 760

MEGNYÍLT!

FÉRFI - NŐI DIVATÁRU ÜZLET

a Kossuth Lajos és Kőrösi út sarkon.

Házasság

Nem jó az embernek egyedül lenni

Magányosságérzés egyike azoknak, amelyek elveszik az ember életkedvét és zárkóztató, szomorúvá, közömbössé teszik minden iránt. Csak annyit szabad egyedül lenni, amennyi még jót tesz az embernek. Egy-egy órára élvezni az otthon meghitt csendjét, ebben a rohanó világban. Utána bizony már vágyódunk a társ után, barátok után. Az ember vérében van a másokkal való együttélés, jó kis beszélgetések, meghitt együttlétek, szórakozások.

A házasság olyan intézmény, amely már megkötése előtt épülni kezd, és amelyet tartama alatt is mindvégig építünk. A házasság a szexualitás szociális alapja is. A házasságban két különböző jellemű ember találkozik, az ő tulajdonságaiktól függ a házasságuk sorsa. A házasság szerelemmel kezdődik vagy esetleg érdekekből, kölcsönös megegyezéssel. Egyezmény, amit a felek megalkuvással kötnek. "Adok - kapok" egyezmény. Csakhogy az egyik fél általában hamar elfelejti, hogy adni is kell. Így aztán sok esetben elég gyorsan kiborul a liszt. A második baj, hogy olyannak akarjuk látni a másikat, pontosan olyannak, amilyennek mi álmainkban, ábrándjainkban elképzeltük. Ha persze nem olyan, akkor kész az első csalódás.

Fenekig tejfel

Legszebbek a mézeshetek, mert akkor még a gondtalanság, a szerelem, a csodálat, forró szeretkezésben kiemelkedő szexuális vágy uralkodik két ember kapcsolatában. Azonban a mézeshetek nem tartanak örökké. Akkor még nincsenek hétköznapi gondok, nem kell kölcsönösen érdekeket kielégítve megoldani súlyos vagy általános problémákat. A vasárnapos élet után meg kell tanulni, hogy hétköznapiak is vannak.

Kiválasztottuk élettársunkat. Most már csak együtt kell élni, de úgy, hogy mindkét félnek jó legyen. Ez gyakran igen nehéz. Jószándékkal, a hétköznapi gondok békés megoldásával, nem kis toleranciával, és egy jó nagy adag humorral.

A jó házasság feltétele

A kölcsönös megértés. Mit jelent ez? A férfi igyekszik megérteni a nő lelkivilágát, azt ami a szavak és a tettek mögött húzódik meg, a nő pedig a férfi gondolatvilágát. Fontos, hogy bele tudják élni magukat társuk cselekedeteibe és gondolatvilágába, gondolkodás-módjába. Így érhető el a szexuális és a lelki egyensúly. Ehhez fontos az alapos megismerés, ami nem megy máról holnapra. Értékeljék társuk jó tulajdonságait. Próbálják

megszokni különbségeiket. Azután nagyon óvatosan, fokozatosan kell leszoktatni rossz, kellemetlen tulajdonságaitól. Közben dicsérni kell, ez motiváló. Nem kell szégyellni, kimutatni érzelmeinket, ragaszkodásunkat, szeretetünket. A rosszindulatot eleve el kell temetni. Meg kell találni a feszültség levezetésének legmegfelelőbb módját. Tilos partnerünket, társunkat neveltségessé tenni, ez vérisérti önértetét. Másokat nem kell állandóan példaként dicséretetni előtte, meg lépten-nyomon a hibáira figyelmeztetni, mert csak felingereljük vele.

Otthon

A házastársaknak közös erővel kell békés, barátságos otthont teremteni. Jó összetartással, érdeklődve egymás gondja, baja esetleg öröme iránt. Ez az érdeklődés nem lehet egyenlő a kíváncsisággal. Kezdetben több a súrlódás, de nem szabad megijedni a nehézségektől, azt kell szem előtt tartani, hogy a házasság minden korszakának megvan a maga szépsége. A szexualitás a házasságnak egyik lányszeme. A testi szerelem, tehát csak egy része a tartalmas és tartós kapcsolatnak. Ha nincs érdeklődés a másik fél egyéb emberi értékei és tulajdonságai iránt, egy idő után elapad a szexuális érdeklődés is. A szexuális egyetértés sem adott minden párnál, de ez kifejleszthető. A nemi élet elméleti ismerete (könyv, film) szerelem, erotika, érdek valamint nyílt őszinteség szükséges hozzá.

A szerelemben elsősorban adni kell, nem pedig kérni, követelni. A házastársi szexualitásnak megnyugtatónak kell lenni az egésznapos hajsza, fáradtság, munka után. Az évek során csökkenhet, ritkulhat, de megőrizhető öreg korig is. Mint a kövek a folyóban, úgy csiszolódnak egymáshoz a házastársak a családban. A házastársak korábban különböző családi és szociális körülmények között éltek, természetes, hogy nem állnak azonos szinten. A kapcsolatok tartóssága, fennmaradása attól függ, hogy ezek az értékek, amiket egymásnak juttatnak, kiegyenlítődnek-e, megmaradnak-e tartós egyensúlyi állapotban. Ez az állapot törekvés nap mint nap egy olyan készség kialakítására, mint az egymáshoz való kölcsönös alkalmazkodás, szeretet megtartása, erősítése. Az együttélésben az az optimális, ha minél nagyobb a hasonlóság.

A családtagoknak elvárásaik vannak egymással szemben, elképzelések és célok is. Ha a partnereknek más és más az érdeklődési körük, igényük, akkor itt többféle lehetőség akad. 1. Ha a magasabb szintű törekvést vonzó találja a másik fél, akkor átveszi az igényeket. 2. A kapcsolat érdekében a magasabb igény szintű megalkuszik és leszállítja igényeit. 3. Mindkettő a maga útját járja, de ebből előbb-utóbb végleges szakítás lesz.

ADVENTTŐL VÍZKERESZTIG

Advent

Az advent a karácsonyvárás ideje, ami a Szent András apostol ünnepétől, azaz november 30-ától december 24-éig tart. Ennek az ünnepnek az eredete az V - VI. századra nyúlik vissza. Az ünnepnek kettős szerepe volt: a Messiás-várás, Jézus eljövetele, mely a bűnbánatra készít fel.

A készülődés napjain a vázába fenyőágot állíthatunk, mézeskalács díszeket készíthetünk, tanulhatunk népi játékokat, és ajándékról gondoskodhatunk. Régen ebben az időszakban nem voltak mulatságok, és házasságot sem kötöttek.

Az advent jelképe az adventi koszorú, amit legelőször Hamburgban készített az evangélikus szeretetszolgálat elindítója, Johann Henrich Wichern 1839-ben.

Mikulás - december 6.

Agyerekeknek Miklós-napi megajándékozása nem régen vált hagyománnyá Magyarországon. Ezen a napon a gyermekek ablakba helyezik kitisztított csizmájukat, és várják, hogy a Téliapó ajándékot rakjon bele. Régebbi adatok azt említik erről az ünnepéről, hogy Nyugat-Magyarországon osztrák szokás szerint terjedt el. 1785-ben például tilalmi intézkedést alkalmaztak a szokás ellen.

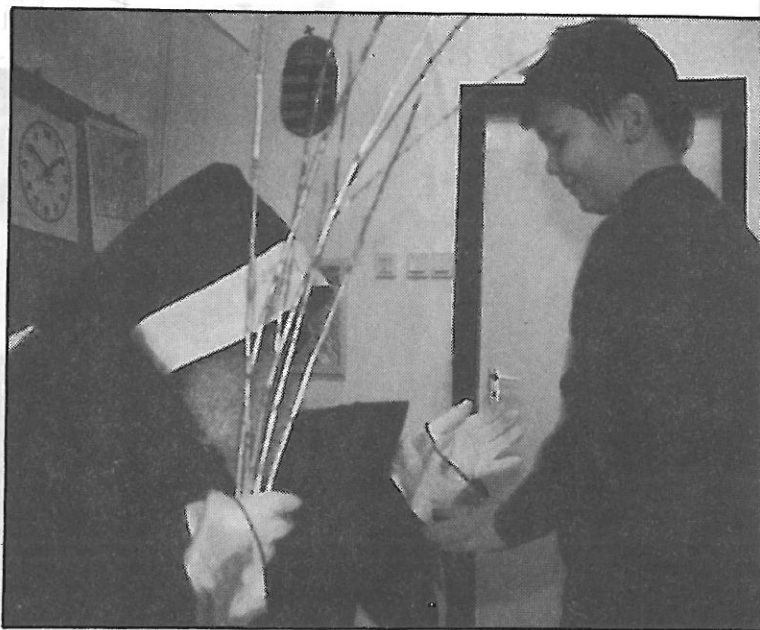
Voltak olyan falvak régen, ahol ezen a napon a gyermekek kifordított bundában jártak az utcán, arcukat papíralarc fedte, kezükben pedig lánc, mivel csörögtek. December 6-án Szent Miklós püspök megajándékozta azokat a gyerekeket, akik egész évben jól viselkedtek.

Luca napja - december 13.

A téli népszokások közül az egyik legjelentősebb. A Luca név a Lucia latin névből ered, és fényt jelent. A naptárreform előtt ezen a napon volt a leghosszabb az éjszaka, legrövidebb a nappal, azaz napforduló. Akár tavasszal György-napon, télen pedig ezen a napon szabadon garázdálkodhattak a gonoszok.

Luca napján a lányoknak, asszonyoknak tilos volt dolgozni. Történetek sokasága mutatja be, hogyan büntette meg Luca azokat, akik varrni, mosni, szőni mertek ezen a napon. Luca napján szokás volt az alakoskodás is. 3 - 6 fős csoportok járták a házakat. Magukra fehér leplet tettek, míg arcuk elé vagy a fejükre szitát. Ellenőrizték a fiatalságot, és a lustákat megszegyenyítették.

Luca-szék készítése ezen a napon kezdődik. 13 fából áll, s ha elkészül, karácsony böjtjén felismerik a boszorkányokat. Aki készíti, annak minden nap annyit kell dolgoznia rajta, hogy az pontosan karácsony estéjére

legyen készen. Akkor a készítő elmegy az éjféle misére, és ott felismeri a boszorkányt. A szokásban az is szerepel, hogy mákot kell elszórni a misére menet, ugyanis utána menekülnie kell, mert a boszorkányok üldözik. A boszorkányok azonban kötelesek minden szem mákot fölszedni, s így meg tud menekülni.

A Dél-Dunántúlon az volt a szokás, hogy a fiúk szalmát és fadarabot vittek magukkal, s ha egy házba beértek, erre térdelve mondták el a köszöntőjüket. A házigazdák ezután kukoricaszemekkel és vízzel leöntötték őket, ők pedig a szalmával és fával "megvárásolták" a tyúkot, hogy egész évben jól tojjanak. A gyerekek ezután ajándékot kaptak. Luca-napon tilos volt a kölcsönadás.

Az asszonyok tollas Luca-pogácsát készítettek, s ha Avalakinek a pogácsáján a toll megsült, az közeli halált jelentett. Ekkor Luca-búzáat is vetettek, s ha karácsonyra megzöldült, a következő évre jó termést jósoltak.

Luca napon kezdték fenni a Luca-sugarat is (ostor), amit karácsonyig fontak. Este már ezzel pattogtattak.

Karácsony

A karácsony szláv eredetű szó, jelentése: az újba Átlépő. Ez a legnépszerűbb keresztény ünnep. Jézus születését ünneplik ezen a napon. Ez az ünnep, melyet minden nép a saját szokásai, történelme, népi hagyományai szerint ünnepel. Magyarországon a XVI. századig karácsonykor kezdődött az év. Az ókori világban e naphoz fűződött a téli napforduló, a világhosszág győzelme a sötétség felett.

Karácsonyi népszokások

Bethlehemezés. A bethlehemezésnek két formája ismert; az egyik a bábokkal megjelenített, a másik az élő szereplőkkel előadott játék.

Regölés

Pogány eredetű népszokás a regölés. Ilyenkor a legények, felnőtt férfiak házról házra járva kívántak

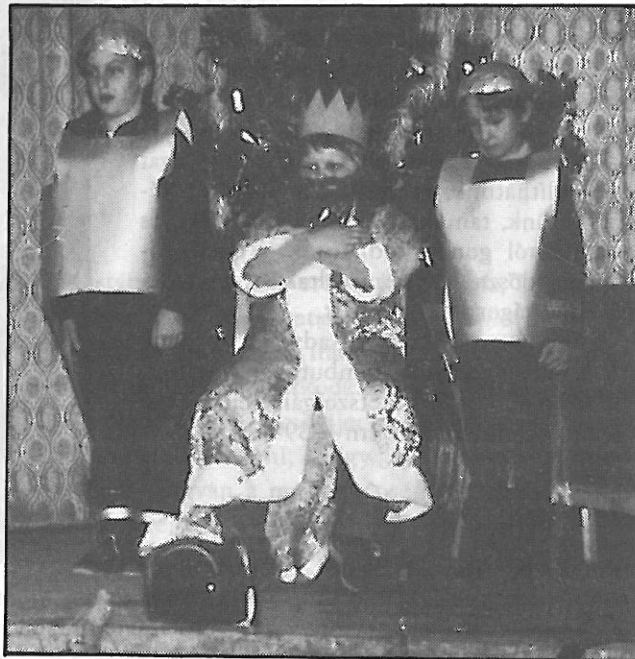
a következő évre bőséget, boldogságot.

Vízkereszt

A karácsonyi ünnepkört a vízkereszt zárja, amely a nevét Jézus vízzel való megkereszteléséről kapta.

A karácsony legősibb jelképe a jászol. A fenyőfa a XIX. századtól vált közismertté és jelképpé. Elődje a karácsonyi piramis volt, melyet fából készítették. A XVII. század közepén Németországban már kezdte felváltani a piramist a fenyő.

Hazánkban először 1826 táján állított fel először karácsonyfát a Podmaniczky család, majd Bezerédiék 1934-ben Flóra lányuknak.

Szabó Mária

Helyreigazítás

A Táborfalvi MOZAIK 1998. októberi számában megjelent "Tények a kerékpározással kapcsolatban" c. cikk szerzője nem Végh Sándor. Elnézést kérünk a tévedésért.

a Szerk.

REJTVÉNYFEJTŐKNEK

Megfejtés: "...előre az időjárásváltást."

Nyerteseink: Jóri Sándorné (Táncsics Mihály u. 28) és Czirfusné Szabó Katalin (Kőrösi u. 64.)

A könyvjutalmakat Szabó Máriaánál (Kőrösi u. 76/a) vehetik át.

Gratulálunk!

a Szerk.

foto: -st-

(Az összeállításban archív fotók szerepelnek)

Egy utas a metróra arra lesz figyelmes, hogy a mellette ülő fazonból gyanús illatok áradnak felé. Ezért megkérdezi:

- Ne haragudjon, uram, ... ízé... szóval... maga betojt?
- Igen...
- Es ilyen nyugodtan ül itt? Miért?
- Még nem fejeztem be...

Községi Sportcsarnok

November 14-én Pest megyei serdülő kézilabdabajnokság I. fordulóját tartottuk. Abony, Cegléd, Tápiószele és Táborfalva csapatai mérköztek egymással. Lányaink szépen szerepeltek, mindhárom meccsüket megnyerték.

Tápiószele - Abony	9:13
Cegléd - Táborfalva	12:16
Tápiószele - Táborfalva	10:17
Abony - Cegléd	15:15
Tápiószele - Cegléd	11:17
Abony - Táborfalva	15:17

A következő forduló december 5-én lesz 8.00-tól a Községi Sportcsarnokban. Várjuk az érdeklődőket!

November 8-a óta minden szombaton 12.50-től 21.00-ig kispályás focimeccseket láthatnak az érdeklődők a Községi Sportcsarnokban. 19 csapat nevezett a Tél Kupára. A bajnokság március 6-áig tart.

November 7-én Pest megyei Pedagógusok Sporttalálkozóját rendeztük meg Táborfalván. Az országos találkozón Százhalombatta férfitáborcsapata kispályás fociban, Dabas vonzaskörzete pedig női kézilabdában képviseli majd megyénket. A női csapatot főként Táborfalva kézilabdásai alkották.

A Pest megyei női I. osztály állása (kézilabda őszi forduló eredményei)

1. Táborfalva KSK	181-126	18 pont
2. Taksony-Desta SE	257-129	16
3. Maglódi KSK	157-130	11
4. Nagykáta SE	143-123	10
5. Aranygallér K.C. Cegléd	150-138	10
6. Tóalmás SE	177-176	9
7. Germán SE Tápiósztm.	151-173	7
8. Mogyoród KSK	111-171	4
9. Bugyi SE	126-229	2
10. Penc Petőfi SE	133-191	1

URA

Néhány érdekes adat

A dohányzás hatásáról

- ◆ Magyarországon a felnőttek (15 éves vagy idősebb) 38 %-a dohányzik. A dohányosok között több a férfi, mint a nő, de a fiatalabb korosztályokban nincs a nemek között különbség.
- ◆ Magyarország az egy felnőttre (15 éves vagy idősebb) eső évenkénti 3260 db cigarettával a világ harmadik legnagyobb cigarettafogyasztó nemzete - csak Lengyelország és Görögország előzi meg. Húsz évvel ezelőtt a 13. helyen voltunk!
- ◆ A magyar dohányosok több mint 70 %-a húszéves kora előtt kezd dohányozni.
- ◆ A dohányzás okozza a tüdőrák-halálozás 90 %-át, az idült obstruktív tüdőbetegség-halálozás 80 %-át, a szívinfarktusz-halálozás 40 %-át.
- ◆ Az európai országok között Magyarországon a legmagasabb a halálozás a rosszindulatú daganatok és az idült obstruktív tüdőbetegség következtében. Szívinfarktuszban a magyar halálozás a 6. helyen van és a következő országok előzik meg: Észtország, Lettország, Litvánia, Orosz Föderáció és Csehország.
- ◆ Magyarországon évente 140.000 ember hal meg, ebből 40.000 a dohányzás következtében.
- ◆ A dohányzás következtében meghaltak 3/4-e élete és alkotóereje teljében pusztul el - a dohányzás idő előtti halált eredményez.
- ◆ A dohányzás okozta halálesetek 90 %-a megelőzhető lenne.
- ◆ Az elmúlt 40 évben a dohányzás okozta halálozás csaknem négyszeresére nőtt, a dohányzástól független halálozás nem változott.
- ◆ A dohányzás következtében meghaltak élete átlagosan 12 évvel rövidült meg.
- ◆ A dohányzás abbahagyását követően 1 év múlva már mérséklődik a volt dohányosok halálozása.

A fiatal apa bemegy a kórházba, szerelmesen átöleli a feleségét, majd izgatottan megkérdezi:

- Láttad már a gyerekünket?
- Igen, láttam - sutogja az asszonyka -, de azért még szeretlek.

- Doktor úr, meghalt a 213-as szobában lévő beteg.

- Ennyel elég, mostmár túlzásba viszi a szimulálást!

- Tulajdonképpen miért nem lehetnek nők papok?

- Mert az utolsó vacsoránál nem ült nő az asztalnál.

- Na jó, de lengyelek sem voltak ott!

Múltidéző

1967. március 19-én országgyűlési képviselő- és tanácstagválasztásokra került sor Magyarországon. A választáson az arra jogosultak 98,8 %-a vett részt, és a Hazafias Népfrent jelöltjei kapták a szavazatok 99,7 %-át. Ennek a választásnak Táborfalva történetében azért van jelentősége, mert az ekkor megválasztott helyi tanács vitte a falu ügyeit az 1970. július 1-jei községegyesítésig. (Most, alig 1 hónappal az önkormányzati választások után szintén érdekes lehet az, hogy hogyan zajlott le egy választás bő 30 éve.)

A helyi választások lebonyolítására 1967. január 18-án alakult meg az öttagú Választási Elnökség. Elnöke Kiss Károly (Kőrösi út), titkára Kiss Jánosné (Kossuth Lajos út), tagjai pedig Horváth Béla (Iskola u.), Nagy Jánosné (Tartsay út) és Vigovszky István (Kossuth Lajos út) voltak. Rajtuk kívül 40 db (1) 3 fős bizottság alakult, ugyanis a települést 40 választási körzetre osztották, és minden körzetben tanácstagot kellett választani. A Táborfalván működő fegyveres testületek is választottak 2 tanácstagot, így alakult ki a 42 tagú tanácstestület. Minden körzetben jelölőgyűlést kellett tartani, ahol elnök, előadó és jegyzőkönyv-vezető működött. Az előadó volt a tanács-tag-jelölt, aki a gyűlésen programját ismertethette.

A március 19-i választás után az új testület alakuló ülésére 1967. március 24-én került sor. A választások lebonyolításáról a Választási Elnökség nevében Kiss Károly számolt be. Elmondta, hogy a jelölőgyűléseken 1943 helyi lakos vett részt és 262-en fel is szólaltak.

A választás napján reggel 9 órára a választók 49 %-a leadta szavazatát, 12.50-re pedig be is fejeződött a választás, hisz minden táborfalvi választópolgár elment szavazni. A bizottságok ezután számolták össze a szavazatokat, és 17.30-kor az

eredményt elküldték a Járási Választási Elnökségnek.

Ezen a napon nemcsak tanács-tagokat választottak, így Táborfalva (vmint 9 másik község) országgyűlési képviselője dr. Palotai Sándor tatárszentgyörgyi orvos lett, a Pest megyei Tanácsban Táborfalvát Laczkó Ferenc, a járási tanácsban Markó János, Jung Jánosné és Sztancsik József képviselte.

Táborfalva tanácstestületébe a következő személyek jutottak be: Laczkó János (állami alkalmazott), Pásztai Károly (állami alkalmazott), dr. Kasztory Ferenc (orvos), Kerepeczki Béla (tszcs-tag), Gábor Mihály (állami alkalmazott), Csűrös Miklós (értelmiségi), Fehér Erzsébet (alkalmazott), Szabó Jánosné (alkalmazott), Szikora Jánosné (értelmiségi), Nyfri Miklós (munkás), Birinszki Elek (tszcs-tag), Szeibert Ferenc (munkás), Ábel Gyula (alkalmazott), Nagy János (értelmiségi), Magyar Pál (tszcs-tag), Palatinusz József (munkás), Markó János (munkás), Bodzsár Pálné (értelmiségi), Batuska István (munkás), Gyovai János (munkás), Kiss Károlyné (alkalmazott), Pál Dezsőné (munkás), Brauner Lajos (nyugdíjas), Kovács Jánosné (alkalmazott), Lőrincz András (alkalmazott), Laczkó Ferenc (alkalmazott), Móra János (munkás), Szivák József (munkás), Batuska Mihály (munkás), Jung János (kisiparos), Kovács János (tszcs-tag), Derce Gábor (tszcs-tag), Pásztai Péter (munkás), Máté József (alkalmazott), Bednár József (munkás), Papp János (alkalmazott), Kanyik József (alkalmazott), Benke István (tszcs-tag), Bakos Erzsébet (alkalmazott), Matyófalvi Ferenc (értelmiségi), Turai Tibor (hiv. katona), Monori Jenő (hiv. katona).

Az alakuló ülésen ismertetett statisztikai adatok szerint a tanács-tagok sorában 35 férfi mellett 7 nő kapott helyet. 15-en voltak párttagok és 27-en pártonkívüliek. A megválasztottak közül 14-en voltak először tanács-tagok. Életkor szerinti megosztás alapján a testület fiatalnak mondható: 18 - 24 év közötti volt 3, 25 - 30 év közötti 5, 31 - 40 év közötti 15, 41 - 50 év

közötti 14, míg 50 év feletti 5 tanács-tag.

Az alakuló ülésen a tagok megválasztották a héttagú Végrehajtó Bizottságot, melynek tagjai Laczkó János (VB-elnök), Gábor Mihály (VB-titkár), Markó János (társadalmi elnökhelyettes), Laczkó Ferenc, Kanyik József, Bodzsár Pálné és Palatinusz József lettek.

A tanács-tagok három állandó bizottságot hoztak létre. A Községfejlesztési - Pénzügy Bizottság elnöke Turai Tibor, titkára Kovács Jánosné, tagjai pedig Jung János, Ábel Gyula és Kiss Károlyné lettek. A Művelődés - Szociális Bizottságban Szabó Jánosné (elnök), Csűrös Miklós (titkár), vmint dr. Kasztory Ferenc, Bednár József és Fehér Erzsébet (tagok) kaptak helyet. A Mezőgazdasági Bizottság elnökének Matyófalvi Ferencet, titkárának Benke Istvánt, tagjainak pedig Magyar Pált, Derce Gábort és Kerepeczki Bélát választották.

Ez a tanács vezényelte le a helyi vízvezeték kiépítésének és az iskola építésének döntő szakaszát, és ez a testület fejezte be működését 1970. júniusában, miután - felső nyomásra - jóváhagyták Táborfalva Örkény községgel történő egyesítését. Érdekes idők voltak, s talán e rovatban is szó lesz még ezekről az eseményekről...

Szelei Pál

Csapajev, a nagy szovjet hős leghűségesebb hadsegéde megsebesült. Azonnali operációra volt szükség. Csapajev, a nagy szovjet hős kommunista hősiességgel vette elő szuronyát. Megfente, s hősi hangján felkiáltott:

- Alkohol ! - és elvtársai azonnal hozták az alkoholt. Glugy-glugy-glugy - hallatszott a sztyeppén. Utána ismét:

- Alkohol ! - és elvtársai ismét hozták az alkoholt. Glugy-glugy-glugy - hallatszott a sztyeppén.

- Alkohol ! - és elvtársai még találtak egy kis alkoholt. Glugy-glugy-glugy - hallatszott a sztyeppén. Csapajev ezután elszánt mozdulattal emelte magasba szuronyát....

- Hurrrrrrrrááááááááááááááááá !!!

Mini ABC

Habara István, Szeles út 3.

KARÁCSONYI NYEREMÉNYJÁTÉK !

Aki december 1-jétől 1000 Ft felett vásárol, sorsjegyet kap,
melyet 1998. december 24-én 10.00-kor sorsolunk ki.

NYEREMÉNYEK:

- I. díj: Mountain Bike kerékpár
- II. díj: 3500 Ft-os ajándécsomag
- III. díj: 2500 Ft-os ajándécsomag

KARÁCSONYI AJÁNLATUNK

Szép Idared alma akciós áron (70 Ft/kg, 10 kg-tól);
Karácsony hetében a déligyümölcsöket beszerzési áron értékesítjük üzletünkben,
Meglepetésként több, különböző árucikket akciós áron árusítunk !

Szeretettel várjuk kedves Vásárlóinkat !

Egy olyan környezetben szeretnék élni, ahol nem szennyezett a levegő, az utcákon nincs szétdobálva a szemét. Mindenki barátságos, segít a másikon, ha bajban van. Sok fa és bokor van az utcán, és szebbnél szebb parkok virágokkal és szökőkúttal. A boltokban minden árut olcsón lehetne megkapni, így minden ember sok mindent vásárolna. A házaknál az udvarban örökzöld növények lennének. Senki sem lenne szegény, hanem mindenki boldog. A felnőttek dolgozni járnának, a gyerekek iskolába. A felnőtteknek és a gyerekeknek is mindenük meglenne.

Berki Mónika
7.b

Ovis lakodalom az idősek napján

Eső

Mindenfelé borús az ég,
Sötét lesz a falu, város.
Felfrissül a csepptől a lég,
Minden utca, mező sáros.

Hűvösebb lett ma az idő.
Ha nincs neked jó esernyő,
Mégfázik a torok, tüdő,
Átázik a ruha, cipő.

Legjobb, hogyha lakásban vagy.
Ablakodon nézel most ki.
Játékos, jókedved elhagy,
A napsütést nyugton várd ki.

G. Erzsé

Hejhó, hejhó,
A hó munkásnak jó.
A hó munkásnak azért jó,
Mert nyáron nincsen hó.

A ló stabilan áll.
Egy testnek, hogy stabilan
álljon három láb kell. Tehát
a lónak három lába van.

- Hogy hívják a fej nélküli
rendőrt?
- ???
- Törzsőrmester...

Békés álomba szenderülve szeretnék meghalni, mint a nagyapám. Nem a félelemtől üvöltve, mint az utasai...

SZIA, KATA
VAGYOK.
NINCS EGY
TEPSID?

A táborfalvi polgárok lapja. Megjelenik 600 példányban. Felelős szerkesztő: Sponga Tamás.
Szerkesztőség: 2381 Táborfalva, Iskola út. Tel.: (29) 382 - 030
A szerkesztőség tagjai: Antal Jánosné, Fehér Lászlóné, Farkas Lenke, Szabó Mária, Szelei Pál, Sztana Károly, Urbánné Revák Anikó.
Felelős kiadó: Polgármesteri Hivatal, Táborfalva. Tel/fax.: (29) 382 - 028.
Eng.szám: 105/93. Nytsz.: B/PHF/1120/P/1993.
Kéziratok, hirdetések, fotók átvétele a lapzártáig - minden hónap 14-ig.
Szerkesztés, tördelés, grafikai előkészítés: T Art Studio.; fotó: st
Elektromos MOZAIK: <http://www.konyvtar.c3.hu/mozaik> vagy <http://mozaik.mypage.org>
E-mail: mozaik@konyvtar.c3.hu
A lapban megjelenő írások nem minden esetben tükrözik a szerkesztőség véleményét. Azoknak tartalmáért az írások szerzői felelősek.

Táborfalvi

MOZAIK